

Sygn. akt II CSK 416/13

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko J. S.

o ochronę dóbr osobistych ,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 lutego 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 720,-
(siedemset dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód M. S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 marca 2013 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 16 sierpnia 2012 r., którym oddalono powództwo o ochronę dóbr osobistych i zapłatę kwoty 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia, skierowane przeciwko pozwanemu J. S..

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przesłanek umożliwiających realizację wskazanych funkcji skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy w złożonej skardze kasacyjnej wskazano i należyte umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli ten wymóg jest spełniony przynajmniej w odniesieniu do jednej z nich. Dopuszczenie oraz rozpoznanie skargi kasacyjnej jest bowiem uzasadnione ustrojowo i procesowo jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy w danym przypadku spełnione są wskazane przyczyny.

Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód podniósł, po pierwsze, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na naruszenie powszechnie uznawanej wykładni art. 23 i 24 k.c., po drugie, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na odpowiedzi na pytanie, czy kompetencje Rodzinnych Ośrodków Diagnostyczno-Konsultacyjnych, działających na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2011 r. w sprawie organizacji i zakresu działania Rodzinnych Ośrodków Diagnostyczno-Konsultacyjnych, wydane go w oparciu o upoważnienie ustawowe zawarte w art. 84 § 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, obejmują także wydawanie na zlecenie sądu opinii w sprawach z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli, nie należących do zakresu działania tej ustawy, czy opiniowanie pracowników Rodzinnych Ośrodków Diagnostyczno-Konsultacyjnych w takich sprawach, nawet na zlecenie sądu, jest działaniem poza zakresem ich kompetencji, i w konsekwencji – działaniem bezprawnym, a po trzecie, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni budzących wątpliwości przepisów art. 84 § 3 w zw. z art. 1 § 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz § 14 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2011 r. w sprawie organizacji i zakresu działania Rodzinnych Ośrodków Diagnostyczno-Konsultacyjnych.

W ocenie Sądu Najwyższego powyższe przyczyny nie usprawiedliwiają przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanej do rozpoznania. We wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania powołano jako podstawę oczywistą zasadność skargi. Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury oparcie wniosku na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, t.j. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Wymaga on zatem szczegółowego uzasadnienia z powołaniem się na argumenty prawne

odrębne od merytorycznej motywacji skargi, przy czym zasadność powinna być widoczna już na pierwszy rzut oka, bez szczegółowego badania powołanych w niej zagadnień (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010 r., IV CSK 148/10, niepubl.). Skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawrzeć wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się oczywistość naruszenia prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wymogi te nie zostały spełnione. Wbrew twierdzeniom skarżącego brak jest podstaw do przyjęcia oczywistego naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 23 i 24 k.c. Przyczyną oddalenia powództwa było bowiem stwierdzenie, że nie nastąpiło naruszenie dóbr osobistych powoda w znaczeniu obiektywnym, a tylko takie uzasadniałoby żądanie udzielenia ochrony prawnej w oparciu o wskazane przepisy. Stwierdzenie naruszenia wskazanych dóbr należy do okoliczności objętych podstawą faktyczną, a nie prawną rozstrzygnięcia, a jak podkreślono w orzecznictwie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie można wnioskować na podstawie zakwestionowania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, nie publ.). W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wyraźnie wskazane i prawidłowo umotywowane zostały podstawy stwierdzenia, że kwestionowane pojęcia i definicje z dziedziny psychologii nie naruszały dóbr osobistych powoda, a jego odbiór i reakcja miały charakter subiektywny.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m. in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Zagadnienia muszą mieć charakter rzeczywisty i konkretny. Argumentacja uzasadniająca

wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinna nawiązywać do przesłanek przedsądu, a ponadto stanowić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanych okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Już tylko z tych względów, wobec prawidłowego przyjęcia że do naruszenia dóbr osobistych powoda nie doszło, wskazane zagadnienie i potrzeba wykładni powołanych nie mogą mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowego sporu.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2, odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego jest oparte na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 oraz § 10 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych... (jedn. tekst: Dz. U. 2013 r., poz. 490).

[aw]

db